

3-1-Haliç, tartışmasız, İstanbul'un sayısız güzellikleri arasında yer alır. Sesleri ve görüntüsüyle, masalsi bir dünyayı yansıtır. Orada, sadece bugünün değil, geçmişin renkleri, yüzleri ve efsaneleriyle karşılaşırız.

Bu parçanın son cümlesinde Haliç'te "geçmişin renkleri, yüzleri ve efsaneleriyle karşılaşma" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskiden beri İstanbul'un seçkin bir semti olduğu
B) İnsanların düş dünyasını harekete geçirdiği
C) Söze dökülemeyen güzelliklerinin olduğu
D) Tarihsel değerlerini bütünüyle koruduğu*
E) Kimi özelliklerinin yalnızca resimlerde kaldığı

2-O, okurların yazarları seçtiği gibi, yazarların da okurları seçebileceğine, inanan bir sanatçıdır. Aşağıdakilerden hangisi anlamca burada sözü edilen sanatçının görüşüne yakındır?

- A) Okurlar en tanınmış yazarları okumayı, yazarlar da okurların ilgisini çekecek şeyler yazmayı isterler.
B) Kimi okurlar belirli yazarların belirli yapıtlarını seçerler; kimi yazarlar da geniş kitlelere seslenmeyi amaçlarlar.
C) Okurlar üstün nitelikli yapıtlardan hoşlanırlar; yazarlar da okuyucunun düzeyini yükseltmeye çalışırlar.
D) Okurların bir bölümü yeni tanınmaya başlamış yazarlara ilgi duyarlar; yazarların bir bölümü de çalışmalarını okuyucuların beklentilerine göre yönlendirirler.

E) Okurlar kendi düşüncelerine uygun olan yazarları yeğlerler; yazarlar da kendi istedikleri nitelikleri taşıyan okurlara seslenirler.*

3-(I) Etrafta kimseler yoksa ıssızlığın ortasında, başka bir gezegendeymiş gibi hissediyor insan kendini burada. (II) Tertemiz havasını içinize çekin, dinçleşin, yüreğinizde biriktirdiğiniz bütün sıkıntılardan kurtulun. (III) Ertesi gün aynı yerleri bir de faytonla dolaşın. (IV) Herhâlde daha yüksekte bakıldığı için manzara farklı görünecek size. (V) Çevre köylerden gelip atlarıyla çeşitli hünerler sergileyen gençleri bulmanız zor değil, onların gösterilerini izlemeden sakın dönmeyin. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili hangisi yanlıştır?

- A) I, bir koşula bağlı olarak benzetme yapılmıştır.
B) II, bir öneri ve bunun kişi üzerinde bırakacağı etki belirtilmiştir.
C) III, bölgeyle ilgili bir olumsuzluk sezdirilmiştir.*
D) IV, neden-sonuç ilişkisi tahmine dayalı olarak açıklanmıştır.
E) V, sıkça rastlanan bir durumdan söz edilmiştir.

4-Sokaktaki herkeste, her şeydi o: kediler, köpekler, topal martılar, âşıklar dâhil herkes. Biricikliğini herkesleştirerek kurmuştu öykülerini. Kendini, anlattıklarıyla özdeşleştirdi. O çakır gözler, kimsenin görüp algılayamadığı gerçekleri gördü, başkalarının yazamadığı şeyleri yazdı. Bu parçadaki altı çizili sözle, yazarın hangi özelliği belirtilmek istenmiştir?

- A) Seçtiği varlıkların dünyasını onların kalıbına girerek kendine özgü biçimde anlatma*
B) Konularını etkileyici olaylardan çıkarma
C) Edebiyatta, öyküleriyle kalıcılık kazanma
D) Dil ve anlatımıyla öteki öykücülerden ayrılma
E) Öykülerinin kahramanlarını çevresindeki belirli varlıklarla sınırlı tutma

5-(I) Bu ülkede yaşayanların tümü sağlık hizmetlerinden bedava yararlanır. (II) Altmış beş yaşına basan her kişi, hem sağlık sigortası primi ödemez hem de ilaçlarını parasız alma hakkını kazanır. (III) Gelir düzeyini ölçüt alan devlet, dar gelirli yaşlılara, kira fonundan yardım ederek onların kira derdinden uzak kalmalarını sağlar. (IV) Böylece konunun parasal yönü sorun olmaktan çıkar; ama kimi yaşlılarda görülen yalnız kalmışlık duygusu ortadan kaldırılamaz. (V) Üretim ve tüketim düzeni genç kuşaklara göre ayarlandığından devlet, yaşlılığın manevi depremlerini gideremez. Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde "devletin yardımcı olamayışından" söz edilmektedir?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III. D) III. ve IV. E) IV ve V.*

6-(I) İstanbul'dan çıktığımda yağmur, yağmakla yağmamak arasında tereddüt ediyordu. (II) Önce Çatalca'ya saptım, daha önce birkaç kez yemek yediğim lokantaya uğramaya niyetlendim ama oranın kapandığını öğrenince üzüldüm. (III) Subaşı Köyü'nden sağa Terkos Gölü yönüne dönüp Kestanelik, Çanakça, Dağyenice köylerini geçerek Osmanlı Köyü'ne vardım. (IV) Yol boyunca küçük koyların kıyısındaki derme çatma lokantalarda mangalların üstüne dizilmiş balıklardan iştah açıcı bir koku yayılıyordu. (V) Bu köyde, odun ateşinde pişen ekmek öyle lezzetliydi ki yanına katık bile istemiyordu. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I.de, insana özgü bir özellik doğaya aktarılmıştır.
B) II. de, anlatanın bir duygusuna yer verilmiştir.
C) III. de, yerleşim yerleri önem sırasına göre dile getirilmiştir.*
D) IV. de, karşılaşılan görüntünün kişi üzerindeki etkisi belirtilir.
E) V.de, neden-sonuç ilişkisi öznel bir anlatımla ortaya konmuştur.

7-(I) İlçedeki termal tesislerin çoğu, kendi kuyularından yararlanıyor. (II) Geri kalanına, İl Özel İdaresinin işlettiği kuyulardan su veriliyor. (III) Burası Türkiye'nin en sıcak termal suyuna sahip, topraktan 93 derecede çıkan su mineral açısından çok zengin. (IV) Alman Kaplıcalar Birliğinin raporlarına göre sodyumlu, kalsiyumlu ve klorlu; A ve C grubu şifalı sular. (V) Radyoaktif bileşimiyle içme suyu olarak ya da banyo kürlerinde kullanılabilir. (VI) Romatizmaya, kireçlenmeye ve cilde iyi geldiği söyleniyor. Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili söz cümleye öznel katmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) V.* E) VI.

8-Ne yaşanan her olay öyküye dönüştürülebilir ne de öyküye özgü kurallar, her zaman gerçeği aynen anlatmaya uygun düşüyor. Aşağıdakilerden hangisi cümleye yakın anlamdadır?

- A) Baştan geçen her olaydan öykü çıkarılamaz; öykünün yapısı olup biteni olduğu gibi yansıtmaya izin vermez.*
B) Öyküde yaşanmış olaylar veya gerçekler yansıtılamaz.
C) Her olayı öykülemek doğru olmaz; her öykünün kendine özgü bir yapısı vardır.
D) Yaşanmamış olaylardan öykü çıkarılamaz; yaşanmış olaylar da öykünün sınırlarını aşar.
E) Yaşanan olaylar çok etkileyicidir; olaylar öyküleştirilirken canlılığını ve etkileyiciliğini yitirir.

9-Çocuğun sorumluluk taşıması demek, uyum sağlamayı öğrenmesi demek değildir. Örneğin, okul gereçlerini annesinin istediği biçimde çantasına yerleştiriyor olması, bu sorumluluğu edindiğini göstermez. Sorumluluk duygusu ancak bunun doğru yöntemlerle pekiştirilmesiyle ve içselleştirilmesiyle oluşur. Bu noktada annenin ve babanın tutumu önemli bir rol oynar. Aşırı otoriter yaklaşımlarda, çocuk sadece söylenene uyar ya da başkaldırır. O davranışına ilişkin düşünme-değerlendirme-içselleştirme basamaklarından geçmemiştir. Otorite ortadan kalktığında da çocuk büyük bir olasılıkla istenene uyma davranışı göstermez. Bu parçada çocuklara sorumluluk duygusu kazandırmayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Amacın, söylenen her şeyi benimsemesi ya da yapması olmadığına
B) Bir şeyi kendi kararıyla önemseyip kabul etmesi gerektiğine
C) Uysal olanların daha çabuk edindiğine*
D) Annelerin ve babaların, baskıcı tutumunun olumlu bir sonuç vermediğine
E) Bir şeyi zorla benimsetmeye çalışmanın kimi zaman isyan etmesine yol açacağına

10-Dil, insanların düşündüklerini, duyduklarını bildirmek için kullandıkları, sözcükler ve işaretlerden oluşan bir anlaşma aracıdır. Ancak, herhangi bir araç değildir. Bir ulusun kimliğini belirleyen, duygu ve düşünce dünyasını besleyen en önemli etkidir. Aynı zamanda ulusal kimliği yansıtan bir ayna gibidir. Bu ayna kirlenirse toplumsal varlığımız da kirlenir. İşte bu gerçeklerden yola çıkarak bütün ülkede anadili bilincini ve duyarlılığını besleyip geliştirme çabası içinde olmalıyız. Çünkü bir dili yozlaşmaktan, bozulmaktan kurtaracak güç, yasalar ve yasaklamalar değil; o dili konuşan toplumun dil bilinci ve duyarlılığıdır. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okuyanı yönlendiren bir hava taşımaktadır.
B) Tanımlamaya yer verilmiştir.
C) Dilin önemi ve işlevi vurgulanmıştır.
D) Yargılardan biri benzetmeyle somutlaştırılmıştır.
E) Örneklere yararlanılmıştır.*

11-(I) Biz üniversitede şehircilik okurken, İstanbul'da yaşamayı düşledik. (II) Çünkü başınızı nereye çevirirseniz çevirin, proje yapacak bir alan, bir konu vardır İstanbul'da. (III) Tarihî kent dokusu, değişken ve dinamik nüfusu, dönüşüme her an hazır yerleşim düzeniyle şehircilik eğitimi için başlı başına bir uygulama alanı. (IV) Galiba edebiyatçılar için de öyle. (V) İstanbul'a kim bilir neler yazarım hayaliyle gidip bir günlük bile tutmadan dönen ben, şehrin hayaliyle avunuyorum şimdi. (VI) Bir yanda romantizmle çıplak gerçekliğin zıtlığını sergileyen, öte yanda eski ile yenin savaşını veren İstanbul, zengin bir esin kaynağı onlar için de. Bu cümlelerden hangisi düşünce akışını bozar?
A) II. B) III. C) IV. D) V.* E) VI

12-Benim yetiştiğim yıllarda, kimi eleştirmenler, öyküyü, romana geçmek için bir basamak olarak nitelendiriyorlardı. Romanı çok önemsiyorlardı. "----" gibi cümleleri çok kullanıyorlardı. Edebiyatımıza emeği geçmiş bu insanları minnetle anıyorum; ama bu bakış açısının yanlış olduğunu da vurgulamak istiyorum. Roman niye daha önemli olsun ki! Roman yazınca niye daha iyi ya da daha büyük yazar olunsun ki! Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?
A) Kullandığı teknik ve dildeki ustalığıyla romanda başarı sağladı.
B) Öyküden gelen birikimle ilk romanını oluşturdu.*
C) Olayları ve kişileri bütün yönleriyle ele alan öyküler yazdı.
D) Köy, kasaba yaşamını ve insanlarını romanlaştırdı.
E) Roman-öykülerinde toplumsaldan çok, yerel özellikleri yansıttı.

13-(I) Aslında bütün ağaçlar yapraklarını döker ama yapraklarını dökme zamanları türlerine ve hava koşullarına bağlı olarak değişir. (II) Bazı ağaçlar sonbaharda yapraklarının tamamını dökerken bazılarının yaprakları olgunluk dönemini tamamladıktan sonra dökülür. (III) Çam, köknar, servi ve ladin gibi bazı iğne yapraklı ağaçlar kış mevsiminde yapraklarını tümüyle dökmez ama yıl boyunca yaprak değiştirir. (IV) Yaprığın dökülme sürecinde ilk olarak yaprak sapının gövdeye bağlandığı bölgedeki bir grup hücre farklılaşmaya başlar. (V) Bu bölge, kopma bölgesi olarak isimlendirilir. (VI) Bu süreçte kopma bölgesindeki hücrelerin çeperleri zayıflar, hücreler küçülür ve sonuçta yaprak, zayıflayan bu bölgeden kopar. Bu parça iki paragrafa ayrılrsa ikinci paragraf hangi cümleyle başlar? A) II. B) III. C) IV.* D) V. E) VI.

14-(I) Yol üzerinde gördüğümüz flamingolar, biz yaklaştıkça kanatlarını iki yana açıyor, boyunlarını öne doğru uzatıyor, suyun üzerinde birkaç adım atıp uzun bacaklarını geriye doğru çekerek boşlukta yükseliyorlar. (II) Bir sonraki durağımıza geldiğimizde teleskopumuzu tekrar kuruyoruz. (III) Heyecanla teleskopun başına geçiyoruz; Anadolu'da çok nadir görülen bir kartal türü olan tavşancılın, karşımızdaki tepeye doğru süzülüşünü görüyoruz. (IV) Onu öbür kartal türlerinden ayıran, sırtındaki beyaz lekeyi hepimiz rahatlıkla seçebiliyoruz. (V) Biraz sonra, bütün heybetiyle tepenin arkasına doğru süzülerek gözden kayboluyor. (VI) Bu sırada arkadaşım yaklaşık 15 m ileride duran küçük kuşu gösteriyor, "Kızıl gerdan, yavaşça yaklaşırsan fotoğrafını çekebilirsin." diyor. Bu cümlelerin hangisinden sonra "Tam beklemeye başladığımız anda günün en güzel sürprizlerinden biriyle karşılaşılıyor." getirilmelidir? A) V. B) IV. C) III. D) II.* E) I.

15-Yaklaşık on yıldır kitap sattığım için her gün birçok kitaba dokunuyorum. Kitaba ulaşmak benim için kolay. Ama yine de kitabevinin kapısından bir okur olarak girmek çok farklı. Kitabı seçerken öncelikle yazar ve yayınevi etkili olur benim için. Çeviri kitaplarda ise özenli ve işini iyi yapan yayınevlerinin yayımladıkları kitapları tercih ederim. Çoğunlukla kitabevinde karıştırdığım bir kitabın herhangi bir sayfasını açarım. Başladığım yerden başka bir sayfaya doğru heyecanla ve istekle ilerliyorsam kasaya doğru giderim ister istemez. Bu sözler, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?
A) Kitap alırken kararınızı neler etkiler?*B) Kitapların görünüşü önemli midir sizin için?
C) Kitapçı olmanızın hayatınıza ne gibi olumlu katkıları var?
D) Kitabın satışta başarılı olmasını sağlayan nedir?
E) Kitabevlerinin kitap basımındaki ölçütleri nelerdir?

16-I-Cengiz Dağcı, bütün edebî eserlerinde kendisinin yani Gurzuflu çocuğun yurdundan uzaklaşma öyküsüne değinir. II-Gurzuftan ilk uzaklaşması, henüz dört yaşındayken ailesinin iki üç kilometre uzaklıktaki Kızıltaş köyüne taşınmasıyla gerçekleşir. III. Kızıltaş'tan kırk beş kilometre uzaktaki Akmescit'e taşınan Dağcı için bu, Gurzuftan ikinci ayrılışı, yurdundan ilk uzaklaşmadır. IV-İkinci uzaklaşma, on üç yaşına geldiğinde Dağcı'nın babasının tutuklanarak Akmescit'te hapisaneye götürülmesiyle gerçekleşir. V-Dağcı, Kızıltaş köyünü küçük yurdunun sınırları içinde tanımladığı için bu tam bir uzaklaşma sayılmaz. Bu cümlelerden hangileri yer değiştirirse anlam bütünlüğü sağlanmaz olur?
A) II ve III B) II ve IV C) II ve V D) III ve IV E) III ve V*

17-Birkaç yüzyıl önce insanların bir ömür harcayarak edindikleri bilgilerin daha fazlasını biz bugün teknolojinin yardımıyla bir çırpıda önümüzde buluyoruz. Dahası, bu yolla okuyup izlediklerimizi hatırlamamız da gerekmiyor, bir bilgisayarımız olduğu sürece birkaç tuşa basarak hepsine yeniden ulaşmamız mümkün. Bu durumda insan şu soruyu kendi kendine sormadan edemiyor: "Acaba bu gelişmeler, okuma, algılama ve düşünme gücümüzü nasıl etkiliyor?" Soruyu cevaplamak için kendimden örnek vereyim: Önemli olan, anlamlı biçimde sıralanmış harfleri okumaksa sanırım İnternet'te eskisinden daha çok okuyoruz. Ama daha çok okuduğum hâlde bunun işlevsel bir okuma olduğunu düşünmüyorum. Eskiden haftada en az bir kitap bitirirdim. Şimdi bunu başarmak için özel bir çaba göstermem gerekiyor. Çünkü sıkılıyor, birden fazla kitabı parça parça okumaya çalışıyorum, tıpkı İnternet'te bir şeyleri okurken yaptığım gibi. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?
A) Bugünkü olanakların eskiye oranla daha çok bilgi edinmeyi sağladığına
B) Gereksinim duyulan bilgilere erişmenin kolaylaştığına
C) Yeni koşulların kitap satışlarında düşünce yol açtığına*
D) Çok okumanın, iyi okur olmada ölçüt olmadığına
E) Günümüzde kimi okurların kitap okuma isteğinin azaldığına

18-I-Çünkü bu dozu nasıl ayarlayacağımı düşünmeye başlırsam kendimi çok kısıtlanmış hissedeceğimi sanıyorum. II-Eleştiriye sadece ve sadece yapıt üzerinde durulmalıdır yani. III-Ama yine de benim için bir sınır varsa bu, sanatçının özel yaşamı olmalıdır. IV. Bir eleştirmen olarak eleştirinin bir dozu olması gerektiğini düşünmek, gerçekte ne kadar doğrudur bilmiyorum. Bu cümlelerin anlamlı biçimde sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?
A) I - III - IV - II B) II - IV - III - I C) III - II - I - IV
D) IV - I - III - II* E) IV - II - III - I

19-Ne kitaplar ne müzeler ne de başka bir şey, bir uygarlığı özülle tanımaya yetebilir. Özellikle müze gezilerinden sonra bir algılama eksikliği duyarım. Beş duyumla duyumsayabildiğim bir nesneyi görmüş, koklamış da dokunamamış gibi olurum. Mutlaka gidip o uygarlığın doğup geliştiği yerleri görmeli, o topraklarda yürümeli, oranın havasını solmalı, göğünü seyretmeliyim.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir yeri tüm özellikleriyle tanımının zorluğu
- B) Uygarlıkları daha iyi kavrayabilmek için onların oluştuğu ortamlarda bulunmak gerektiği*
- C) Uygarlıkları özülle tanımada birçok yol bulunduğu
- D) Geçmiş öğrenmenin insana mutluluk verdiği
- E) Kalıcı bilgilerin duyu organları aracılığıyla kazanılabileceği

20-Geleneksel kültürlerde rüya ve rüya yorumu toplumsal bir olgudur. Antropolog Ellen Basso'nun kuramında belirttiği gibi, halka özgü rüya yorumları "ilericidir" yani geleceğe yöneliktir. Geleneksel kültürlerde rüyalar, bazen halk tıbbının bir parçası olarak karşımıza çıkar bazen de geleceği tahmin etmeye yarar. Göç, savaş, doğal afet gibi toplumun tüm bireylerini ilgilendiren önemli konular, bu toplumlarda rüyaların kılavuzluğunda değerlendirilir. Batı'nın "geriye dönük" rüya kuramında ise tam tersi bir durum söz konusudur. Bu yaklaşıma göre rüyalar, bir tür penceredir; bastırılmış isteklerimizi, kendimize özgü detayları ve evrensel insani niteliklerimizden kaynaklanan çatışmalarımızı görmeye yardımcı olur. Bu parçadan hareketle rüya ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Geleneksel toplumlarda kehanet işlevi taşıdığına
- B) Batı kültüründe psikolojik analiz için kullanıldığına
- C) Bazı kültürlerde iyileştirici bir görev üstlendiğine
- D) Batı toplumlarında kutsiyetini ve önemini kaybettiğine*
- E) Geleneksel kültürlerde karar alma sürecinde rol oynadığına

21-Sanatın, sanat tarihiyle bütün okullara girmesi, resimlerle evleri süslemesi, heykellerle ve güzel binalarla kentleri zenginleşmesi kadar yaşam bakımından önemli şey pek az bulunur. Sağlam zevk, bu koşullar altında oluşur. Bu parçada yazarın söylediğini en çok destekleyen cümle hangisidir?

- A) Yaşanılan ortam, sanat eğitiminde önemli bir etkidir.*
- B) Zevklerdeki birlik, ulusal birliği güçlendirir.
- C) Sanat, insanları birbirine yaklaştıran güçlü bir araçtır.
- D) Sağlam sanat zevki, sanat tarihi okumadan edinilemez.
- E) Ulusların ortak özellikleri, onların sanat anlayışlarına da yansır.

22-Kasabalarda ilk sinema salonlarının kimler tarafından açıldığı, filmlerin nasıl gösterildiği ve halkın beyaz perdeyi nasıl karşıladığını hiç merak ettiniz mi? Bunları araştıran bir çalışma elime geçmemiş olsaydı bu konu üzerinde ben de düşünmezdim herhâlde. Sarıgöl'ün Orta Yeri Sinema adlı kitabı okuyunca araştırılması gereken ne çok alan olduğunu düşünmeden edemedim. Andığım kitap Sarıgöl Gazetesi'nin bir yayını olarak çıkmış. Gazete ekibi ile birlikte bu kitabın yazarı, onlarca kişiyle konuşarak bir sözlü tarih çalışması yapmış. Kitabın adı da Orhan Veli'nin "İstanbul'un orta yeri sinema" dizesinden ilham alınarak konulmuştu. Bu parçadaki kitapla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Araştırmamanın hangi yolla gerçekleştirildiğine
- B) Yazılma sürecinde kimlerin görev aldığına
- C) İsmi verilirken esinlenen kaynağa
- D) Alanıyla ilgili nasıl bir değer taşıdığına*
- E) İçerisinde hangi sorulara cevap arandığına

23-İlk kez ABD'de üretilen giyilebilir kitabı okuyabilmek için yeleğe benzer bir kontrol ünitesi tasarlandı. Ünite titreşerek, ısınarak ve soğuyarak kalp atışlarınızı, vücut sıcaklığınızı okuduğunuz sayfadaki olaylara göre düzenliyor ve sanal gerçeklik kadar çarpıcı bir deneyim sunuyor. Örneğin okunan sayfada gerçekleşen olaylara göre kapakta yer alan ışıklar renk değiştiriyor. Okuma deneyimine eşlik eden eskimiş kâğıt kokusu veya gizemli kokular da cabası. Giyilebilir kitaplar henüz pek yaygınlaşmamış olsa da tasarımları giderek daha farklı bir okuma deneyimi sunacak şekilde geliştiriliyor. Bu parçadan hareketle giyilebilir kitap ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kitap okuma kültürünü daha geniş kitlelere kazandıracaktır
- B) Kısa sürede dünyanın pek çok yerinde yaygınlık kazanacaktır
- C) Okumayı, farklı duyuuları aktif kılan bir deneyime dönüştürdüğü*
- D) Aksiyonu yoğun anlatılar için daha çok tercih edildiği
- E) Teknoloji ile kitap okuma kültürünü buluşturan ilk adım olduğu

24-Genellikle sabah erken kalkıp yazıyorum kitaplarımı. Mutlaka şöyle bir ortamda yazarım, diye bir düşüncem yok. Ama her gün, iki elim kanda bile olsa masanın başına oturuyorum. Çünkü yazmanın en iyi yolu, bir an önce yazmaya başlamak. Sloganım şu: "Düşünme, yaz!" Yazmaya başlayınca düşünce geliyor zaten. Bu parçada sanatçının hangi özelliğine değinilmemiştir?

- A) İlginiç konuları işleme*
- B) Daha çok belirli saatlerde yazma
- C) Çalışma koşullarını önemsememe
- D) Yazmayı tutkuya dönüştürme
- E) Yazacaklarını bir an önce kâğıda dökmek isteme

25-1960'lı yılların Türk filmlerinde, karakterler, sanatlı ve özentili bir dille konuşururlardı. Oysa filmleri izleyen geniş kitleler böyle bir dille konuşuyorlardı. Roman, öykü, hatta şiir dilinin sinemaya yanlış biçimde yansıtılmasından kaynaklandığını sandığım tuhaf bir durumdu bu. Romanda belki eğreti durmayan böyle bir dil, sinemada filmin estetiğini bozan bir öğe olmaktadır. Böylesi bir dil, salt salon filmlerinde değil, köy filmlerinde de görülürdü.

Bu parçada bir döneme özgü Türk filmlerinin hangi yönü eleştirilmektedir?

- A) Karakterlerin gerçek yaşamdakilere benzememesi
- B) Kişilerin yapay bir dille konuşmaları*
- C) Sanat açısından zayıflıklar içermeleri
- D) Konularının günlük yaşamdan seçmemeleri
- E) İzleyicilerin ilgisini canlı tutacak nitelikte olmamaları

26-Öykünme (taklit), sanatçının çıraklık döneminde gerekli bir şeydir. Çalışmaları ürüne dönüştürülmüş olsun olmasın, her sanatçı, her edebiyatçı böyle bir süreçten geçmiştir. Denilebilir ki öykünme imrenmenin bir ileri aşamasıdır. İmrenme sanatçı olmaya, öykünme de sanat üretmeye yöneltilir insanı. Sonrasında ya vazgeçer insan öykünmeden ya da inat eder, sürdürür. Sürdürenler gün gelir yapılmış bir şeyi yeniden yapmanın anlamsız olduğunu fark eder. Özgün olanı, yani farklı olanı veya daha iyisini yapmaya koyulursa amacına ulaşır; ama öykünmeye devam ederse o bir sanatçı olmaz bir zanaatçı olur, o kadar.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılamaz?

- A) Her sanatçı başkalarını örnek alarak yetişir.
- B) Başarıya giden yol, çabalarını sabırla sürdürmekten geçer.
- C) Sanatta başkalarına özenme alışkanlığına dönüştürülmemelidir.
- D) Olan sanat eserlerinin benzerini üretenler gerçek sanatçı değil.
- E) Başarılı bir sanatçı, gözleme ve araştırmaya öncelik vermelidir.*

27-Şiir üzerine çok düşünen onu bu kadar önemseyen biri olmama karşın niçin roman da yazdığımı sorabilirsiniz. O zaman size derim ki şiir, söylemekten çok susma işidir. İşte o susup anlatamadıklarımı öykü ve romanlarımda anlatırım. Mümkün olduğu kadar kapalı olmasını istediğim şiirlerimin ana hatlarını roman ve öykülerim verir. Sanatçının, şiiri, "susma işi" görmesi onun öykü ve romanlarıyla ilgili nasıl bir sonuç doğurur?

- A) Duyguların en iyi biçimde bu türler aracılığıyla yansıtılabilmesi
- B) Yazınsal açıdan yetkin olması
- C) Şiirsel nitelikli ürünler yaratılması
- D) Şiirlerini açıklayıcı nitelikler taşıması*
- E) Bu türlerin titiz çalışmayı gerektirmesi

28. ve 29. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Bazı kavramlar, uzun süre sözlüklere ve akademik metinlere hapsedildikten sonra **sebebi bilinmeksizin birdenbire, halkın diline düşme**; basında, televizyonda, hatta hükümet demeçlerinde **zikredilme talihini veya talihsizliğini yaşar**. Fena hâlde felsefe kokan ve Yunancadaki köküyle akla Aristoteles'i getiren etik kelimesi, bugün tam da bu şekilde sahenin ortasına yerleşmiş durumda. Yunancada bilgece bir eylem yolu arayışına karşılık gelen etik, felsefenin ayrılmaz bir parçasıdır. Descartes'la -yani özne sorununun merkezî önem taşıdığı modern dönem felsefesiyle- birlikte etik, ahlakla veya pratik akılla az çok eş anlamlı hâle gelmiştir. Etik, böylece ister bireysel ister kolektif olsun, bir öznenin veya özne grubunun eylemlerini ve bunların sonuçlarını evrensel yasaların terazisinde ölçen, yargılayan sistem anlamına kavuşmuştur. **Bugünün popüler kültür ve siyaset endüstrisinde ise artık anlam enflasyonu nedeniyle milyonlarca sıfırla şişmiş bir kavrama dönüşmüştür**. O kadar çok şey için kullanılıyor ki hemen hiçbir şey ifade etmiyor

28-Altı çizili sözde, etikle ilgili ne anlatılmaktadır?

- A) Düşünce tarihindeki yerini ve önemini koruyamadığı için eski popülerliğini yitirmiş bir terim olduğu
B) Önemli bir felsefi terim olmaktan çıkıp gündelik anlamlar kazanmış işlevsel bir sözcüğe dönüştüğü
C) **Popülerliği ve yanlış kullanılması nedeniyle asıl anlamını yitirdiği ve içinin giderek boşaltıldığı***
D) Zaman içinde farklı disiplinler tarafından da kullanıldığı için tanımlanmasının zorlaştığı
E) Siyasi ve sosyal çevrelerdeki farklı kullanımları nedeniyle felsefedeki tanımının da değiştiği

29-Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Modern dönemde etik, öznenin yaptıklarını ilke ve yasaların ışığında değerlendiren ahlak felsefesiyle ve pratik akılla özdeşleşmiştir.
B) **Descartes sonrası modern dönemde etik, toplum yerine bireyi sorgulamak için kullanılan bir sisteme dönüşmüştür.***
C) Aristoteles'in felsefesinde sözünü ettiği etik ile bugün yaygın olarak kullanılan etik sözcüğü farklı anlamlar taşır.
D) Medyada, gündelik hayatta ve politikada etik kavramına gösterilen ilgi, kavramın iletişimsel değerini olumsuz etkilemiştir.
E) Sonradan popülerlik kazanan kimi kavramlarda olduğu gibi etik kavramının da günümüzde kazandığı yaygınlığın nedeni belirsizdir.

30. ve 31. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Evrensel yasaların tuzağına düşmeden toplumsal alanı anlama ve ampirik ile kuramsal arasında orta bir yol bulmak üzere analitik bir araç olarak ideal tip yaklaşımını geliştirir Max Weber. İdeal tipler tarihsel biriciklikleri ihmal etmeden genel analizler ve soyutlamalar yapmaya imkân sağlayan rasyonel (zihinsel, kurgusal) tasarımlardır. **Gerçek dünyadaki somut durumların benzerlik ve farklılıklarından yola çıkılarak** temel yönlerinin ortaya konmasıyla araştırmacılar tarafından inşa edilen kurgulara "ideal tipler" adı verilir. Bir ideal tip, **dünyayı gözlemlemekte kullandığımız bir bakış açısına benzer**. Örneğin demokrasi, siber suçlar, tüketim toplumu veya otoriteyle ilgili açıklayıcı önermeler sunmak için ideal tiplere başvurulabilir. Ancak bu kurguları oluşturmada amaç, olgunun bütün özelliklerini ortaya koymak değil, araştırmacıya açıklama ve karşılaştırma yapma veya varsayımlar kurma imkânı sağlayan yardımcı bir araç sunmaktır. İdeal tipler, araştırmacının incelediği olguyla ilgili **gerçeğe ilişkin bazı problemleri ifade etmesine olanak sağlayan bir referans çerçevesidir**. **Bundan dolayı ideal tiplerin hiçbir suretle doğru veya yanlış olduğu ifade edilemez**.

30- Bu parçaya göre ideal tiplerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) **Gündelik yaşamdaki olay ve olgulara ilişkin gözlemlerden doğar**.
B) **Kurgu olarak tasarlandığından sosyal gerçeklikle farklılık gösterebilir**.
C) **İşlevi konusunda araştırmacılar arasında görüş farklılıkları bulunmaktadır.***
D) **Sosyal olay ve olguları açıklamada kullanılabilecek örnek niteliğine sahiptir**.
E) **Araştırmacıların ele aldığı nesne hakkında fikir yürütmesine imkân sağlar**.

31-Bu parçaya göre ideal tiplerin doğru veya yanlış olduğunun söylenememesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdeal veya saf olan gerçek bilginin tam olarak gözlemlenememesi
B) Olgunun tam tanımına ulaştıktan sonra ideal olma özelliğini yitirmesi
C) Sosyal dünyayı tanımlayıcı özelliklerin bir bütünlük oluşturamaması
D) **Gerçekliğin daha çok ana unsurlarını yansıtan bir sınır çiziyor olması***
E) Olguları anlaşılır kılacak benzerlikleri belirlemede zorluk yaşanması

32. ve 33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız...

Makber ölen bir kişinin ardından söylenmiş bir ağıt değildir. Ölümü olgunlukla karşılayan ve kader olarak düşünen divan şiirinin mersiye geleneğine karşılık *Makber* şiirinde şair ölümün nedeni irdelenmiştir. Şiir; bu tarafıyla ölüme karşı insanın acizyeti, reddedişi ve ardından çaresiz feryatları duyulur bu şiirde. Teslimiyet ise birçok sorudan ve çığıltıktan sonra önceki sözleri için af dileyerek gelir. Hamit bazen Allah'ın varlığını delillendirmek için bazen de sevgilinin vasıflarını gözümüzde canlandırmak için tabiata başvurur. Ama özellikle soyut planda sevgili ile tabiatın bir arada kullanıldığı görülür. **Acısını dindirmek için** tabiata sığınan şair **öfkelenince ona bağırır, kızar, beddua dahi eder**. En sonunda ise yine **huzura ermek için kendini tabiatın koynuna bırakır**. *Makber* Türk şiirinin önemli örneklerinden biridir. Abdülhak Hamit bu şiiri eşinin ölümünün ardından, 1885 yılında yazmıştır. Eser, **sevdiğinin ölümünü görmekle felakete uğramış bir insanın duygularını, okura büyük bir samimiyetle yaşatır**. *Makber*'den kısa süre sonra, **Yıl bitmeden yazdığı Ölü adlı eserinde** de konu ve ruh *Makber*'in aynısıdır. Ancak *Makber*'de başını bulutlara ve kayalara çarparak uçurum karanlıkları içinde şimşekler çaktıran **yaralı kartal, burada geniş halkalar çevirerek ağır ağır süzülür**. *Makber* bir feryattır. **Ölü'de sükût ve düşünüş vardır**. Sanki bu eserin mısraları düşünce hâline gelmiş göz yaşlarıdır.

32-Bu parçadan hareketle Makber ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) **Kısa süre içinde kaleme alındığı***
B) **Ölü adlı şiir ile aynı yıl yazıldığı**
C) **Okuyucuda duygusal karşılık bulduğu**
D) **Bir kaybın yarattığı acıyı işlediği**
E) Yazarın **taşkın ruh hâlini** yansıttığı

33- Bu parçadan hareketle Ölü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yabancı bakışlardan saklanan bir keder olduğu
B) Eksik kalmışlık karşısında bir isyan olduğu
C) Kaynağı, düşünülerek bulunamayan bir acı olduğu
D) Her hatırlandığında acı veren bir anı olduğu
E) **Zihnen kabullenilmiş bir üzüntü olduğu***

TEST-3=1-D 2-E 3-C 4-A 5-E 6-C 7-D 8-A 9-C 10-E 11-D 12-B 13-C 14-D 15-A 16-E 17-C 18-D 19-B 20-D 21-A 22-D 23-C 24-A 25-B 26-E 27-D 28-C 29-B 30-C 31-D 32-A 33-E

TEST UZUNLUĞU:3708 SÖZCÜK TAVSİYE SÜRE: 35 DAK. OKUMA HIZI: DAKİKADA 106 KELİME SİZİN SÜRENİZ: ---- DAKİKA DOĞRU ----- / YANLIŞ -----